

Świdwińskie Stowarzyszenie
"Amazonka"
w Świdwinie
REGON 320169040

URZĘD MIASTA
Świdwin

Wpłynęło dn. 19.09.2011 r. Świdwin, 19 września 2011 roku

Licz. 7506 zł

Załącznik nr 5 do Protokołu nr 10/2011
Rady Miasta Świdwin z dnia 22.09.2011.

Na posiedzeniu Rady Miasta
20.09.2011

Wpłynęło dnia 19.09.2011 r.

Nr sprawy BZ.0001.169.2011

Pan Henryk Klaman
Przewodniczący Rady
Miasta Świdwin

Świdwińskie stowarzyszenie "Amazonka" zwraca się z prośbą do władz miasta Świdwina o nadanie zabytkowemu Parkowi Miejskiemu w Świdwinie patrona – Rudolfa Virchowa.

Uzasadnienie:

Rudolf Ludwig Karl Virchow – urodził się 13 października 1821 roku w Świdwinie (Schivelbein). W wieku 14 lat Rudolf rozpoczął naukę w liceum w Koszalinie, które ukończył maturą. Już wtedy określił swój cel: "przyswoić sobie wszechstronną wiedzę o naturze od Boga do kamienia". W 1839 roku otrzymał stypendium państwowe, które pozwoliło mu na podjęcie studiów w wojskowej akademii medycznej Pèpinière w Berlinie.

Virchow zasłynął m.in. jako:

- biolog: współtwórca teorii komórkowej – stwierdzenie Virchowa "omnis cellula e cellula" (komórka powstaje z innej komórki) jest fundamentem nauk biologicznych. W rankingu 100 najważniejszych uczonych w dziejach ludzkości Virchow zajmuje 17 miejsce!;
- ekolog: na temat odprowadzania ścieków i wywozu śmieci zwrócił uwagę na istotne problemy wypływające z niekontrolowanej wycinki lasów, wysuszeniu mokradeł, obniżania poziomu jezior, sztucznego regulowania przepływu rzek kosztem naturalnych biotopów, czystości i zasobów podskórnych wód, zagrożenia powodziowego lub suszy. Jako polityk komunalny Berlina przyczynił się do budowy jednego z największych i najnowocześniejszych systemów kanalizacyjnych na świecie – oczywiście z zastosowaniem naturalnego oczyszczania i uzdatniania odprowadzanych ścieków – pola irygacyjne;
- twórca medycyny socjalnej: obok budowy nowoczesnych szpitali, szkół i schronisk dla ubogich, Virchow przyczynił się do zakładania w dzielnicach robotniczych publicznych parków i placów zabaw dla dzieci. Berlińską Klinikę im. Virchowa (jeden ze 100 najważniejszych kompleksów architektonicznych stulecia), zaplanowano według zamysłu Virchowa: szpital w parku, aleje drzew, kłaby, szmer wody, miejsce ciszy i wypoczynku, świeże powietrze i bliskość natury;
- współtwórca naukowej archeologii: dla Virchowa archeologia była nauką metodą dochodzenia do prawdy. Virchow razem z Henrykiem Schliemannem wypracowali szereg obowiązujących do dziś technik prowadzenia badań archeologicznych. Virchow jako prehistoryk zwracał szczególną uwagę na pozostałości materiału biologicznego: w segmentach gleby i zawartych w niej szczątkach budowli, kości i flory doczytywał się odpowiedzi na temat dziejów człowieka i otaczającej go przyrody. Otoczenie naturalne, klimat, sposób odżywiania się i tryb życia były ważnym wskaźnikiem interpretowania życia naszych przodków.

– podróżnik: odbywał wiele podróży po Europie. Bywał także w Afryce i Azji. Z podróży prowadził bardzo intensywną i bogatą korespondencję ze swoją żoną i dziećmi: na szczególną uwagę zasługują opisy przyrody, krajobrazu i klimatu. Z dużą precyzją posługiwał się nazewnictwem i zaszeregowaniem roślin i zwierząt. Jego botaniczne zainteresowania podzielił jego najmłodszy syn Ernst, który w dorosłym życiu został nadwornym ogrodnikiem księcia elektora Hesji w Kassel. Rząd Hesji wystąpił do ONZ z wnioskiem o wciągnięcie tego parku na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości UNESCO;

Virchow jest autorem trzech prac naukowych na temat Świdwina:

1. historia miasta,
2. historia klasztoru Kartuzów,
3. etymologia nazwy Schivelbein.

W jednej z prac stojąc na wzgórzu przy parku (przypuszczalnie miejsce, gdzie stoi teraz Wieża Bismarcka), Virchow opisuje krajobraz i przyrodę Świdwina. Bodaj najwcześniejszy i literacko wysmienity (Virchow był wspaniałym stylistą, szczególnie jego eseistyka i epistolografia zalicza się do kanonu niemieckiej literatury), przekaz na temat naszego miasta.

Ojciec Rudolfa Virchowa, Karl, z wykształcenia kupiec, skarbnik w Świdwinie, ale przede wszystkim rolnik (posiadał ok. 20 ha ziemi gdzieś na skraju miasta), z zamiłowaniem oddawał się naukom przyrodniczym, prowadził zielnik, notatki i gromadził literaturę fachową na temat botaniki i zoologii (małutki Rudi uwielbiał godzinami przeglądać kolorowe litografie z morfologią roślin, zestawami owadów oraz rodzimych i egzotycznych zwierząt).

Ojciec Virchowa zainicjował powołanie do życia w Świdwinie biblioteki publicznej!

W całym świecie można spotkać setki nazw ulic Virchowa, są szkoły, szpitale, boiska, całe dzielnice, ścieżki i trasy oraz wiele instytucji, nagród, odznaczeń i organizacji, które noszą nazwisko Virchowa. Każdy z nas ma coś z Virchowa, bo kilka miejsc w naszym organizmie nosi jego imię, np. węzeł chłonny Virchowa albo przestrzeń okołonaczyniowa Virchowa. Jeden z księżycowych kraterów wielkości naszego powiatu nosi też imię Virchowa. Prawdziwych astronomów zadowoli fakt, że jedna z planetoid nosi imię Virchowa. Wieś Wierzchowo w powiecie drawskim nazywała się Virchow. Jezioro Wierzchowo w powiecie szczecińskim nazywało się kiedyś Virchow. Virchow nie był patronem tych miejsc, wiadomo, jednak świadczy o tym, że to nazwisko od setek i może nawet tysięcy lat związane jest z naszym regionem, bo etymologii tego słowa doszukiwać się trzeba w językach nadbałtyckich Słowian.

Rodzina Virchowów od dawna mieszkała na Pomorzu. W samym tylko Świdwinie doliczyć się można osiem generacji rodziny Virchow, np.: Gertrud Elisabeth Auguste Virchow zmarła w wieku 25 lat w październiku 1945 roku w Świdwinie.

Rok 2011 rokiem 190 rocznicy urodzin Rudolfa Virchowa.

Virchow posiadał tytuł honorowego obywatela Świdwina (podobnie jak Berlina i Bolognii, której najstarszy w Europie uniwersytet zaszczylił go także tytułem Honoris Causa). W Świdwinie istniała niegdyś ulica Virchowa (obecna ul. Lekarska), gimnazjum im. Virchowa (obecnie Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wł. Broniewskiego) oraz Park Rudolfa Virchowa (obecny Park Solidarności).

Teraz mamy pomnik – obelisk kamienny i prywatną aptekę z imieniem Virchowa. Pobliska przychodnia lekarska po zmianie własności nie nosi już dawnej nazwy.

Profesor doktor Rudolf Virchow uznawany jest dzisiaj za ojca współczesnej medycyny. Był zwolennikiem ściśle naukowych metod diagnostyki i leczenia. W lekarzach widział naturalnych adwokatów biednych. Jako autorytet akademicki i polityk na uwadze miał zdrowie całego społeczeństwa, którego niezbędnym warunkiem jest edukacja, wolność i dobrobyt. Jednak dla nas AMAZONEK, ważne jest przede wszystkim to, że był pionierem nowego działu w medycynie - patologii. W roku 1858 opublikował teorię o patologii komórkowej, w której m.in. stwierdza, że "Musimy sprowadzić wszystkie tkanki do jednego prostego elementu, do komórki. Jest ona ostateczną niepodzielną cegiełką każdej żyjącej jednostki i z niej pochodzą funkcje życiowe, zarówno w zdrowiu jak i w chorobie".

Od czasów Virchowa zrozumienie i zwalczanie raka stało się najważniejszym wyzwaniem medycyny. W kontekście chorób nowotworowych konieczna jest znajomość zasad medycyny prewencyjnej i ekologii. Ekologia musi służyć temu, aby rozumieć znaczenie i miejsce człowieka w przyrodzie, kształtować te koegzystencje w sposób coraz bardziej świadomy i rozumny, z korzyścią dla stanu zdrowia ludności. Warto może nadmienić, że pojęcie EKOLOGIA wprowadził w roku 1869 uczeń Rudolfa Virchowa Ernest Haeckel.

Park miejski w Świdwinie nie ma nazwy.

Zatem niech Park im. Rudolfa Virchowa w Świdwinie stanie się symbolem przymierza medycyny z przyrodą!

Do wiadomości:

P. Jan Owskiak

Burmistrz Miasta Świdwin

PRZEWODNICZĄCA
P. Jan Owskiak
Zdzisława Rudnicka